

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 508/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Cycle, s. r. o., Svetlá 1, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Ondrejom Szilágyim, advokátska kancelária, Haličská cesta 3200, Lučenec, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „konaním“ Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 K 79/2015 a „v konaní“ Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 8/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Cycle, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2016 doručená sťažnosť spoločnosti Cycle, s. r. o., Svetlá 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“,

v citáciách aj „dlžník“), v ktorej namieta porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „konaním“ Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 K 79/2015 a „v konaní“ Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 CoKR 8/2016.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd na základe návrhu spoločnosti GB management, a. s., Slavníkova 2357/9, Praha-Břevnov, Česká republika (ďalej len „veriteľ“ alebo „navrhovateľ“), uznesením č. k. 1 K 79/2015-66 z 13. januára 2016 vyhlásil na majetok sťažovateľa konkurz, ustanovil správcu a vyzval veriteľov na prihlasovanie ich pohľadávok. Podľa tvrdenia sťažovateľa mu predmetné uznesenie „*nebolo... doručené a dozvedel sa o ňom zo zverejnenia rozhodnutia v Obchodnom vestníku...*“.

Sťažovateľ napadol prvostupňové uznesenie okresného súdu odvolaním, v ktorom namietal splnenie hmotnoprávneho predpokladu vyhlásenia konkurzu, ktorým je platobná neschopnosť. Ako dôkaz predložil audítorskú správu z 3. augusta 2015, ktorou preukazoval, že obchodná spoločnosť EKOTREND MYJAVA, s. r. o., Rudník 16, ktorá sa so sťažovateľom zlúčila, „*evidovala ku dňu 3.6.2015 len jeden neuhradený finančný záväzok vo výške 142 052,01 Eur a jednu pohľadávku vo výške 168.258,65 Eur, ktoré sú predmetom súdnych sporov*“.

Krajský súd uznesením č. k. 43 CoKR 8/2016-192 z 21. apríla 2016 prvostupňové uznesenie okresného súdu potvrdil. Zdôraznil skutkovú stránku veci, keď uviedol, že «*súd prvého stupňa postupoval v zmysle § 19 ods. 1 ZKR, keď uznesením č. k. 1K/79/2015-52 zo dňa 26. 11. 2015 vyzval dlžníka, aby sa do 20 dní od doručenia uznesenia vyjadril k návrhu a osvedčil svoju platobnú schopnosť. Uznesenie bolo dlžníkovi doručované na jeho adresu Hronská 85, Banská Bystrica, zásielka súdu bola poštou vrátená dňa 07. 12. 2015 s poznámkou „adresát neznámy“.* Podľa zápisnice z mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti dlžníka konaného dňa 19. 01. 2016, ktoré dlžník pripojil

k odvolaniu MVZ schválilo zmenu sídla spoločnosti z doterajšieho sídla Hronská 85, Banská Bystrica na nové sídlo Svetlá 1, 811 02 Bratislava. Do obchodného registra bola nová adresa sídla spoločnosti dlžníka zapísaná od 31. 03. 2016.».

Krajský súd potom s poukazom na fikciu doručenia podľa § 48 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ako aj na § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uzavrel, že okresný súd „*postupoval správne... keď zásielku súdu obsahujúcu uvedené uznesenie považoval za doručení po 3 dňoch od vrátenia tejto zásielky ako nedoručenej súdu, t. j. 11. 12. 2015. Odvolací súd súhlasí so záverom súd prvého stupňa v tom, že 20 - dňová lehota na preukázanie platobnej schopnosti dlžníkovi uplynula dňa 31. 12. 2015, dlžník svoju platobnú schopnosť neosvedčil.*“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sa opätovne akcentujú skutočnosti tvrdené už v odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu o vyhlásení konkurzu. Následne sa predmetom kritiky stáva nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu i nesprávne právne posúdenie veci z jeho strany. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy malo dôjsť tým, že okresný súd sťažovateľa „*s návrhom na vyhlásenie konkurzu neoboznámil a konkurz vyhlásil na jeho majetok bez pojednávania a bez toho, aby bol sťažovateľ k veci vypočutý*“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo vec samej takto rozhodol:

„Právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním Okresného súdu Banská Bystrica číslo 1K/79/2015 a v konaní Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 43CoKR/8/2016 porušené bolo.

Ústavný súd SR ruší rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica číslo 1K/79/2015 - 66 zo dňa 13.1.2016

Ústavný súd SR ruší rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica číslo 43CoKR/8/2016 – 192 zo dňa 21.4.2016, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica číslo 1K/79/2015 – 66 zo dňa 13.1.2016

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré sú porušovatelia povinní uhradiť advokátovi JUDr. Ondrej Szilágyi, advokátska kancelária, Haličská cesta 3200, 984 01 Lučenec, na jeho účet vedený v [REDACTED] vo výške 363,80 Eur.“

Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol aj nariadenie dočasného opatrenia spočívajúceho v zákaze „pokračovať v konkurznom konaní č. 1K/79/2015“ adresovanom okresnému súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu.

Uvedené platí osobitne v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ovládané dispozičnou zásadou, ktorá prenáša procesnú zodpovednosť za podobu, v akej sa mu poskytne ústavno-súdna ochrana, na sťažovateľa. Práve sťažovateľ je povinný predložiť ústavnému súdu tak formálne vybavený návrh na začatie konania (sťažnosť), na základe ktorého bude ústavný súd pri predbežnom prerokovaní schopný utvoriť si úsudok o (ne)splnení procesných podmienok pre ďalšie konanie o sťažnosti.

1. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy...

Z obsahu návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že tento bol spísaný 9. mája 2016 a doručený ústavnému súdu osobne 15. júla 2016. Ako sťažovateľ je označená spoločnosť „Cycle s. r. o., so sídlom Svetlá 1, 811 02 Bratislava [REDACTED] Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, Oddiel sro, vložka č. 29467/S“.

Z internetovej domény obchodného registra (www.orsr.sk) ústavný súd zistil, že obchodná spoločnosť sídliaca na ulici Svetlá 1, Bratislava, s identifikačným číslom organizácie 46 879 501, od 2. júna 2016 právne neexistuje pod obchodným menom „Cycle s. r. o.“, ale pod obchodným menom „SAPUCHA s. r. o.“. Tieto fakty potvrdzujú aj údaje uverejnené v registri úpadcov, ktorý je informačným systémom verejnej správy vedeným Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (<https://ru.justice.sk/ru-verejnost-web/pages/konanieDetail.xhtml?konanieId=1123&back=true>).

Z popísaných skutočností a zistení vyplýva, že 15. júla 2016, keď bol návrh na začatie konania doručený ústavnému súdu, a tým začalo konanie o ňom, už navrhovateľ nepoužíval obchodné meno „Cycle s. r. o.“. Pritom obchodné meno obchodnej spoločnosti individualizuje túto právnickú osobu ako subjekt práva a odlišuje ju od iných subjektov. Niet teda pochyb, že § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde pri uvedení, kto návrh na začatie konania ústavnému súdu podáva, musí v prípade obchodnej spoločnosti ako právnickej osoby obsahovať jej aktuálne obchodné meno, nie obchodné meno, ktoré táto obchodná spoločnosť používala v minulosti.

Sťažnosť teda nespĺňa jednu zo zákonných náležitostí predpísaných v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že v čase spísania sťažnosti (9. mája 2016) ešte sťažovateľ používal obchodné meno „Cycle s. r. o.“. Rozhodujúcim je totiž časový okamih začatia konania pred ústavným súdom, a to je deň doručenia návrhu na začatie konania ústavnému súdu (§ 18 ods. 2 zákona o ústavnom súde), nie deň spísania podania obsahujúceho návrh na začatie konania.

2. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Uplatňovanie citovaného ustanovenia osobitnej časti zákona o ústavnom súde je úzko previazané so zásadou viazanosti ústavného súdu návrhom na začatie konanie. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Judikovaný názor sa nepochybne vzťahuje aj na zásah, ktorý rešpektujúc § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde sťažovateľ ako vadný identifikuje spôsobom pre ústavný súd záväzným. Inak povedané, z petitu sťažnosti musí ústavný súd jednoznačným a nezameniteľným spôsobom rozpoznať, aký verejnomocenský zásah má podrobiť ústavno-súdnemu prieskumu.

Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhuje vyslovenie porušenia jeho označených práv „konaním“ okresného súdu sp. zn. 1 K 79/2015 a „v konaní“ krajského súdu sp. zn. 43 CoKR 8/2016. Konanie predstavuje v procesno-právnom zmysle súhrn množstva procesných úkonov orgánu verejnej moci i účastníkov konania a iných subjektov na ňom zúčastnených, ktoré sú z vecného hľadiska spojené orientáciou na právne záväzné vyriešenie hmotnoprávnej stránky prejednávanej veci. Preto úlohou sťažovateľa namietajúceho porušenie základných práv a slobôd v takom konaní je identifikovať procesný úkon alebo iný konkrétny právne významný aspekt konania (napr. bezdôvodná procesná pasivita), ktorý je podľa jeho názoru ústavno-právne vadný. Sťažovateľ tak musí súčasne urobiť v petite svojej sťažnosti, teda v tej jej systematickej časti, v ktorej prednáša svoju predstavu o výroku meritórneho rozhodnutia ústavného súdu. Vyžaduje to už spomínaný § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ však v petite svojej sťažnosti neučinil zadosť požiadavke analyzovanej v predchádzajúcom odseku. Ako ústavne škodlivé označil konanie oboch žalovaných všeobecných súdov, čo je po právnej stránke pojem príliš široký na to, aby ústavný súd dokázal spoľahlivo a bez rizika nežiaducej zámény ustáliť predmet svojho prieskumu.

V tejto súvislosti ústavný súd, pravdaže, neopomenul, že zo spojenia odôvodnenia sťažnosti s jej nedostatočným petitom by bolo možné vyvodiť, aké mocenské zásahy všeobecných súdov porušujú podľa názoru sťažovateľa jeho základné práva a slobody. Ústavný súd však v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyznačujúcim sa pri jeho začatí bezvýnimočným uplatňovaním už konštatovanej dispozičnej zásady nie je oprávnený „doplňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký sťažnostný návrh, ktorý nespĺňa požiadavky kladené na jeho kvalitu zákonom o ústavnom súde.

Ústavný súd uzatvára, že predložená sťažnosť nespĺňa ani náležitosť predpísanú § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde.

3. V závere ešte ústavný súd dodáva, že pri charaktere popísaných formálnych nedostatkov predloženej sťažnosti neprichádza do úvahy eventuálny procesný postup spočívajúci vo výzve právneho zástupcovi sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti (§ 129 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde). Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

4. Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje zákon o ústavnom súde, a síce označenie sťažovateľa (navrhovateľa) zodpovedajúce skutkovému a právnomu stavu v čase podania sťažnosti, ako ani spoľahlivú a nezameniteľnú identifikáciu zásahu, ktorý sťažovateľ vníma ako porušujúci jeho práva, ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi obsiahnutými v sťažnostnom petite i návrhom na dočasné opatrenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016